Donderdag 23 November 1944 — DAGBLAD — 61ste Jaargang No. 4367

AMIGOE DI CURAÇAO

KOOPT STEEDS BIJ MEUBEL ETALAGE L. I. PIETERSZ.

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog. Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Kantoor benodigdheden GENERAL OFFICE SUPPLY

De Britten nemen Amerika.

Aan de Maas tegenover Roermond.

Eschweiler in Duitschland veroverd.

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ.

„De Geallieerde opmars duurt voort in de sector van Venlo. Wij hebben Maasbree veroverd en bevinden ons op 6 kilometer van Venlo. Verder naar het Noorden hebben onze strijdkrachten het dorp Amerika genomen aan de spoorlijn Duren—Venlo. Ten Westen van Roermond kwamen onze troepen vooruit tot de oever van de Maas tegenover de stad en veroverden zij het dorp Weerd. In de sector van Geilenkirchen rukten onze strijdkrachten op naar de rivier de Roer, waarbij zij Hoven veroverden en op het hooggelegen terrein voorbij Geronsweiler kwamen. Wij naderen Koflar op 3 kilometer ten Westen van Jülich. In het gebied ten Noord-Oosten van Eschweiler wordt gevochten in Lohn. Durwisch en Eschweiler zijn van den vijand gezuiverd. Wij maken langzaam winsten in het Hurtgen-bos tegen een fel vuur van kleine wapenen, mortieren en geschut. Ten Noord-Oosten van Thionville rukten de Geallieerde gepantserde elementen op ten Noorden van de Duitse grens in het gebied van Ounsdorf. Metz is geheel van den vijand gezuiverd, doch verschillende omliggende forten blijven weerstand bieden.

Winsten werden door onze strijdkrachten gemaakt ten Noorden van Falkenberg en ten Noord-Oosten van Dieuze. Wij hebben Rohrbach, Aegweiler en Bisping bereikt. Voorste elementen zijn voorbij Uttingen in de omgeving van Mittersheim. Onze eenheden rukten de vlakte van Elzas binnen op 30 kilometer van Straatsburg en de Rijn.

Saverne — de Oostelijke toegang tot de Zuidelijke pas — werd bezet en onze voorste elementen vorderden elders in dit gebied. St. Die werd door den vijand verbrand en wij trokken er binnen. Uitgebreide winsten werden gemaakt beoosten de rivier de Neurthe. In de pas van Belfort werd een krachtige vijandelijke tegenaanval afgeslagen. Belfort is grotendeels gezuiverd. Winsten werden gemaakt in het gebied van het bevrijde Mulhouse. Jagerbommenwerpers vielen Woensdag het transport op de verkeers- en spoorwegen aan in het gebied van Straatsburg en Colmar, doch over het algemeen was het weer de gehele dag slecht, zodat andere luchtverrichtingen belet werden" (Londen, (AP) 23.11).

DE VEROVERING VAN METZ.

Als volgt luidt een speciaal communiqué uit het Geallieerde Hoofdkwartier:

„Metz werd heden (Woensdag) om 15 uur volledig bevrijd. Het 20e corps van het derde leger onder bevel van Generaal Walker voerde de feitelijke aanval op Metz uit.

Generaal Eisenhower zond het volgende telegram aan den bevelvoerenden Generaal van het derde leger via den bevelvoerenden Generaal van de 12e legergroep (Bradley): 'Ik feliciteer het derde leger met zijn succes door aan Frankrijk de historische stad Metz terug te geven'." (Parijs, (AP) 22.11).

DUITS HOOFDKWARTIER VERNIELD.

Typhoons van de Raf met raketkanonnen die uit de wolken doken verrastten de vijandelijke defensies en vernielden het Hoofdkwartier van een Duits leger op ongeveer 80 kilometer achter de voorste Geallieerde linies. De bekendmaking zeide, dat de onderneming slechts 40 minuten in beslag nam van het opstijgen in Nederland tot de landing. De terugkerende vliegers zeiden „dat het gebouw van het hoofdkwartier „een volk van wrakstukken en stof" was. Alle Typhoons keerden terug" (Londen, (AP) 22.11).

„IM GEDENKEN AN ADOLF HITLER".

Het Noordamerikaanse Bureau voor Oorlogsvoorlichting verspreidde het volgende bericht: „Een bericht in de Duitse pers beschrijft een plechtigheid waarbij 25.000 recruten van de Volkssturm beëdigd werden op het plein voor de cathedraal van Maagdenburg als volgt: 'De vlaggen en standaarden werden gehesen, nationale volksliederen weerklonken en de wapenen werden gepresenteerd ter ere en ter gedachtenis van Adolf Hitler' (in het Duits stond er letterlijk „im gedenken an Adolf Hitler")".

De Associated Press tekent hierbij aan:

Zoals de vertaling gegeven werd door het Bureau voor Oorlogsvoorlichting zou men moeten aannemen, dat Hitler officieel dood verklaard werd. Het gezegde „im gedenken an Adolf Hitler" wordt echter gebruikt door Duitse sprekers wanneer de Führer niet persoonlijk aanwezig is. Men zou evengoed kunnen vertalen „met de gedachten aan" of „met de gedachten gevestigd op" Adolf Hitler.

De radio van Berlijn ontkende Dinsdag verschillende berichten omtrent het lot van Hitler en legde uit waarom Hitler op 9 November niet sprak ter gelegenheid van de jaardag van de naziepartij. In een uitzending, welke tot Frankrijk gericht was en door de luisterdienst van de Noordamerikaanse regering werd opgevangen, zeide een commentator: „Duitsland is vol vertrouwen en sterk omdat het weet, dat het de overwinning verdient, want zijn leider leeft en handelt. Doch zo Hitler niet in München was op 9 November is het omdat hij bij zijn soldaten was. Temidden van de strijd kan de leider zijn gevechtspost niet verlaten. Gesteld voor de keuze om te spreken of te handelen koos de Führer het handelen" (New York, (AP) 22.11).

DE AANVALLEN DER RUSSEN.

door

W. W. Hercher.

Belangrijk meer dan 500.000 Russen vallen aan het Oostelijk front aan als begin van het winter-offensief van het Rode leger. Felle slagen woedden in de Oostzee-staten en in het gebied ten Noord-Oosten van Boedapest waar de Duitsers toegaven Tokaj te hebben ontruimd.

Alle sectoren van het centrale front waren rustig, doch achter de Sovjet-linies trekken de Russen manschappen en machines samen en wachten zij op het aanvangssein.

Het Duitse garnizoen op het Sworbe-schiereiland in het Zuidelijk deel van het eiland Saare, dat de ingang van de Golf van Riga beheerst, vecht met zijn rug tegen de zee in een „zak" welke minder dan 8 kilometer diep is.

Op zijn minst twee Sovjetdivisies dringen de „zak" binnen welke onder een regen staat van granaten, die van de land- en zeezijde komen. Het garnizoen dat volgens de radio van Berlijn numeriek in de meerderheid is schijnt gedoemd tot uitroeiing gelijk dat op de Krim in de lente. Nog een Russisch offensief beweegt zich Zuidwestwaarts door Letland waar de resten van het Duitse Noordelijk legercorps gestadig teruggedrongen worden in het schiereiland. Het brandpunt van deze strijd ligt nog steeds in de sector op ongeveer 40 kilometer beoosten de Oostzeehaven Liepaja.

Transocean beweerde, dat vier Russische legers vechten in Letland en deelde mede, dat de nazie-linies op verschillende plaatsen ten Zuid-Oosten van Liepaja doorboord zijn.

Maarschalk Malinovsky liet naar schatting 35 divisies aanrukken om Boedapest te omstrengelen en het netwerk van verbindingswegen te nemen in het Noord-Oosten van Hongarije, welke vier hoofdroutes door de bergen naar Slowakije alsook de verkeerswegen naar Oostenrijk beheersen. Berichten uit Moskou zeiden, dat de Duitsers begonnen zijn gebouwen op te blazen in Boedapest en de stad omringen met versterkte machinegeweerposten en mortiernesten om de belegging te doorstaan. Terwijl de druk op Boedapest toenam uit het Zuid-Oosten en Oosten vervolgde Malinovsky de vorderingen naar Hatvan, Eger en Miskolc — alle belangrijke spoorwegsteden in het Noord-Oosten (Londen, (AP) 22.11).

DE GAULLE OP ZIJN 54e JAARDAG.

De Gaulle, die gisteren 54 jaar werd, bracht het grootste deel van zijn jaardag door in het Paleis de Luxembourg. Hij woonde een vergadering van de Raad van Advies bij en luisterde naar een reeks redevoeringen over de buitenlandse politiek.

Het hoofd van de voorlopige regering zal aan het eind van de debatten over dit onderwerp spreken. Daarna zullen hij en de Minister van Buitenlandse Zaken Georges Bidault en hun assistenten beginnen de koffers te pakken voor de reis naar Moskou (Parijs, (AP) 22.11).

REDE VAN DE GAULLE.

De Franse Raad van Advies gaf zijn vertrouwen te kennen in de buitenlandse politiek van de regering na een redevoering van De Gaulle, waarin hij verklaarde, dat Frankrijk bereid is om deel te nemen aan een internationale organisatie om de wereldvrede te bewaren. De Raad vroeg om wapenen voor het Franse leger teneinde een groter aandeel te nemen in de strijd tegen Duitsland en Japan. In zijn redevoering verwees De Gaulle naar de oorlog in de Stille Oceaan en verklaarde hij, dat Frankrijk vastbesloten is zijn kolonie in Indo China te heroveren, welke door de Japanners bezet is.

„Frankrijk houdt zich nog steeds aan de stelling, dat elkeen het recht op vrijheid heeft en de vrijheid van een ander niet mag schenden. Frankrijk is, dank zij aan zijn herkregen eenheid, bereid om op krachtige wijze bij te dragen aan de handhaving van de vrede."

De Gaulle verklaarde echter, dat Frankrijk zich niet zou neerleggen bij beslissingen, waarin het geen stem had, doch zou vasthouden aan de eis om aan wereldconferenties deel te nemen op gelijke voet als de andere mogendheden.

Met betrekking tot het Middellandse Zeegebied zeide De Gaulle, dat Frankrijk hoopt op een „oprechte verzoening" met de Italianen. De Generaal zal met den Minister van Buitenlandse Zaken Bidault binnen enkele dagen naar Moskou vertrekken voor besprekingen met Stalin, welke beschreven worden als van belang voor de toekomstige vrede (Parijs, (AP) 22.11).

STALIN OVER POLEN.

Volgens de radio van Moskou zou Stalin zich een na-oorlogse alliantie voorstellen van „gelijke Slaven" waarin Rusland en Polen moeten streven naar een „wederzijdse waardering en verstandhouding" zodat de dreiging van oorlog tussen hen voor altijd zal worden verwijderd".

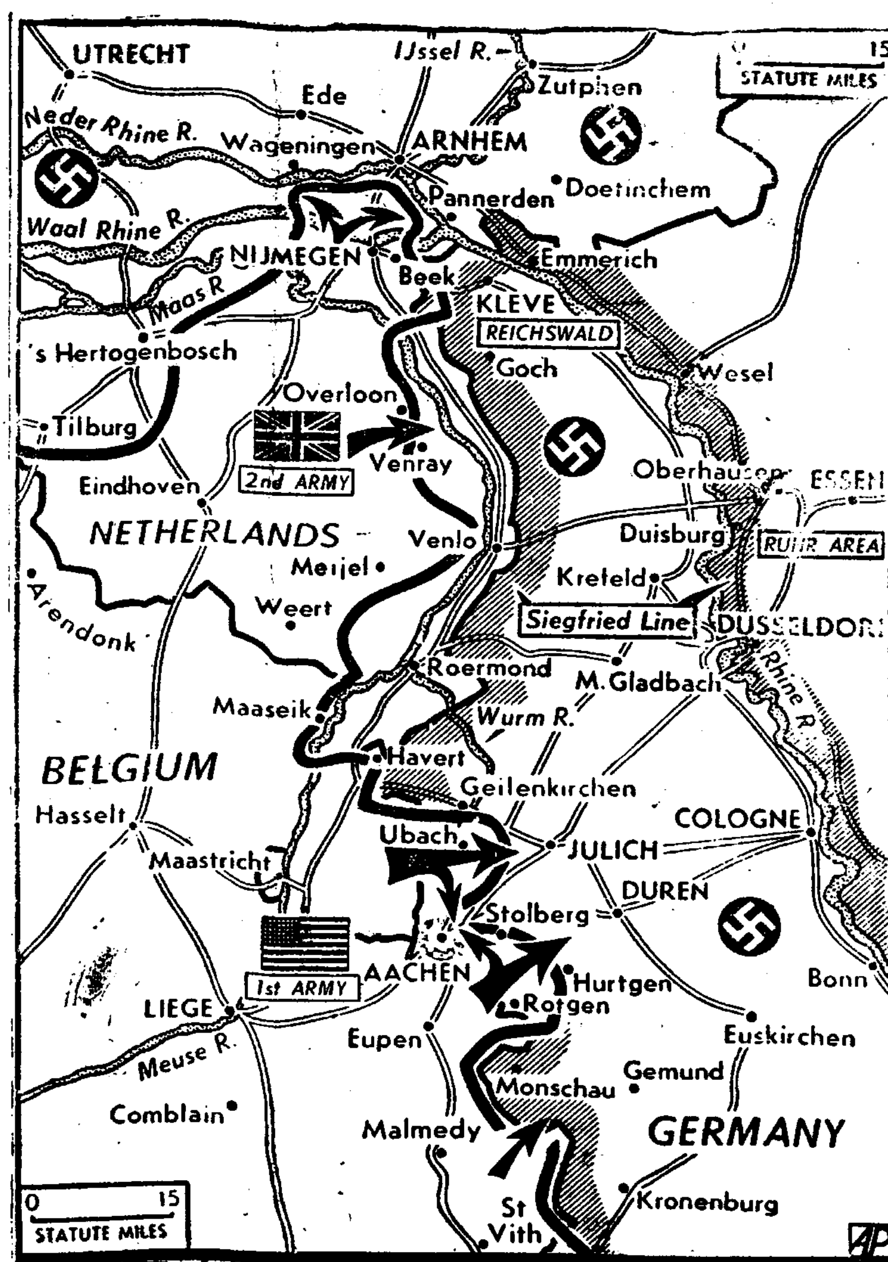
De uitzending was gebaseerd op een verslag van Mariana Spyhalski, die onlangs een onderhoud van twee uren had met Stalin. Spyhalski werd beschreven als hoofd van een afvaardiging uit Warszawa. De radio zeide, dat Stalin de afvaardiging mededeelde, dat „het nieuwe Polen ook naar de Geallieerden in het Westen — in de vorm van Groot Britannië, Frankrijk en de Verenigde Staten — moet zien" (Londen, (AP) 22.11).

DE NOOD IN EUROPA.

Een economisch overzicht der Geallieerden over de gebieden in Europa, welke pas bevrijd zijn, maakte bekend, dat zij door de nazies zodanig geplunderd werden, dat zij op het punt van uithongering kwamen en een winter tegemoet zien met de geringste voedselvoorraad welke zij ooit hadden. Een zegsman voor Noorwegen, Nederland, Polen, Tsjechoslowakije, Hellas, Joegoslavië en Albanië verklaarde, dat de normale reserves van deze landen naar Duitsland zijn gebracht om de Duitse troepen en de arbeiders te voeden. De toestand zou iets beter zijn in Frankrijk en België hoewel beide landen afhankelijk zijn van Geallieerde hulp. De Nederlanders hebben een verzoek gedaan om ogenblikkelijke steun. In Eindhoven werd Dinsdag alle werk neergelegd en werd een betoging gehouden waarbij om voedsel geroepen werd (Londen, (AP) 22.11).

ZWARTE LIJST VAN FRANSE SCHRIJVERS.

Het Franse nationale comité van schrijvers heeft o.a. Celine, Pierre Benoit, Alexis Carrel, Alphonse de Chateaubiany, Jacques Chardonne, Jean Giono, Charles Maurras, Edmond Jalous, Macel Jouhandeau, André Therive, en Paul Morand op de zwarte lijst geplaatst, omdat „hun houding of geschriften gedurende de bezettingstijd zedelijke of stoffelijke hulp aan de verdrukkers hebben gebracht".

De Geallieerden naderen Venlo en zijn aan de Maas tegenover Roermond aangekomen. In Duits land werd Geilenkirchen reeds genomen en naderen de Geallieer den Jülich en Düren.

Het nieuws van vandaag.

Amerika is bevrijd. De troepen van het Britse 2e leger trokken er binnen in een nieuwe opmars ten Noord-Westen van Venlo. Amerika is een onderdeel van de gemeente Horst, welke ongeveer 8000 inwoners telt, die vrijwel allen katholiek zijn. Het schijnt dus, dat de aanvallen van het Britse 2e leger zich nog steeds uitbreiden. De troepen bevinden zich ook al binnen 3 kilometer van Venlo en hebben de oever van de Maas tegenover Roermond bereikt. Het dorp Weerd dat daar ligt is nu in Geallieerde handen.

In Duitsland wordt de opmars voortgezet tegen een krachtige vijandelijke tegenstand. De belangrijkste winst is de verovering van Eischweiler, een stad van ongeveer 30.000 inwoners en een groot struikelblok op de weg naar Keulen. De Noordamerikanen zitten ook vlak bij Jülich en vechten in het dorp Lohn.

De troepen van Patton hebben de stad Metz geheel bevrijd, hoewel enkele omliggende forten nog in Duitse handen zijn. Ten Noord-Oosten van Patton trekken de voorste elementen van het Noordamerikaanse 3e leger Duitsland verder binnen. Men is ook op 25 kilometer van Saarbrücken. Verder ten Zuiden rukken de Noordamerikanen op naar Staatsburg en Colmar. De Fransen, die uit de richting van het bevrijde Mulhouse langs de Rijn Noordwaarts trekken, zouden de buitenwijken van Colmar reeds bereikt hebben volgens zeggen van Generaal Charles de Gaulle, die gisteren zijn 5e jaardag vierde.

De Gaulle sprak in de Raad van Advies over Frankrijks buitenlandse politiek en zeide o.a., dat Frankrijk vastbesloten is Indo China op de Japanners te heroveren. Ook is Frankrijk bereid aan een internationale organisatie mede te werken teneinde de vrede te bewaren.

Binnen enkele dagen zal De Gaulle met Minister Bidault naar Moskou vertrekken. Jules Jeanneney, vóór de oorlog Voorzitter van de Franse Senaat, zal De Gaulle tijdens zijn afwezigheid vervangen als hoofd van de voorlopige regering.

In Hongarije blijft Malinovsky oprukken naar de steden Hatvan, Eger en Miskolc. De stad Tokaj aan de Theiss werd door de Duitsers ontruimd.

In Letland schijnen de Duitse linies op enkele plaatsen doorboord te zijn en op het eiland Saare voor de Golf van Riga worden de laatste Duitsers aan een hevig vuur van de artillerie en het vliegtuigschut onderworpen.

Op Leyte in de Philippijnen vechten de Japanners hard om het behoud van Limon. Vijandelijke pogingen om nieuwe voorraden naar Leyte te brengen, werden door de Noordamerikanen verijdeld. Verschillende Japanse vaartuigen werden in de grond geboord.

De Strijd om Elzas Lotharingen.

Het gebied waar thans de oorlog woedt, Elzas en Lotharingen, is al sedert de negende eeuw twistpunt tussen Duitsland en Frankrijk geweest. Voor September 1939 was de Frans-Duitse grens dezelfde als van 1814 tot 1870, d.w.z. Elzas en Lotharingen behoorden toen bij Frankrijk. Het Congres van Wenen, dat in 1815 gehouden werd en het einde van de verwarde periode der Franse revolutie en de Napoleontische oorlogen betekende, kende deze gebieden aan Frankrijk toe. Het Rijnland kwam toen bij Duitsland, of feitelijk bij Pruisen, daar Duitsland nog niet bestond.

Dit leverde conflicten op. Frankrijk wilde de verloren invloed in het Rijnland en Zuid-Duitsland herstellen. Napoleon III wil daarom in de Pruisisch-Oostenrijkse oorlog bemiddelen, doch doordat deze oorlog als gevolg van de slag bij Sadowa in 1866 zo plotseling eindigt, krijgt hij daar de kans niet toe. Dan breekt in 1870 de Frans-Duitse (Pruisische) oorlog uit, die in Duitslands voordeel afloopt. Frankrijk wordt naar het Westen teruggedrongen: Elzas en Lotharingen komen bij Duitsland en de slagzin, die wij kort geleden al naar voren brachten, wordt leuze: de Rijn Duitslands rivier, niet Duitslands grens.

Het conflict zit diep. Wij zeiden al, dat het teruggaat tot de 9e eeuw. Misschien nog verder. In de oudheid, toen het Romeinse wereldrijk zich hier vestigde, werd Gallië (Frankrijk) door Caesar onderworpen. Daarom werd het geromaniseerd. De Germanen wonnen het op de Romeinse legioenen onder Varus in het Teutoburgerwoud. Dat was in het jaar 9. Nog altijd wordt deze slag in de Duitse boeken verheerlijkt. In elk geval heeft hij tot gevolg gehad, dat er tot de huidige dag een conflict in West-Europa heerst. Het land der Germanen bleef Germaans, met Germaanse beschaving.

Toen later de Franken Gallië veroverden, namen zij taal en beschaving van de Romaanse bevolking over. Er ontstond één overkappend Frankenrijk, dat onder Karel den Grote zijn grootste uitbreiding kreeg. Na Karels dood doen zich enkele delingen voor en zo ontstaat in 843 in het Westen dat Romaans gebleven was, een zelfstandig land. In het Oosten dat Germaans gebleven was maar door de overkapping wel enige Romaanse invloed had ondergaan, ontstond een Germaans land. Men ziet reeds: Frankrijk en Duitsland.

Tussen beide landen in lag een stuk, waarvan toen al moeilijk uit te maken viel aan wien het behoorde. Het kwam in 885 aan Lotharuis II en werd naar hem Lotharingen genoemd. Lotharingen werd het gebied tussen Saône, Maas, Rijn, Schelde en Vogezen, Ardennen, Champagne. Later werd het steeds kleiner en Neder-Lotharingen werd o.a. steeds onafhankelijker (hieruit groeide o.a. Nederland). Lotharingen is geen eenheid geworden, het verbrokkelde en alras wordt het verdeeld tussen de beide landen die ter weerszijden lagen.

Sedertdien is dit land de speelbal geweest van deze beide landen. Al naar gelang de een machtiger was dan de ander, greep hij het. Het begon al bij Otto I, die in 962 keizer werd. Hij veroverde het verbrokkelde tussenrijk van Lotharingen zelfs Lyon kwam onder zijn gezag. Nominaal behoorden deze gebieden dus bij Duitsland. De Middeleeuwen betekenden de aftakeling van het Duitse keizerschap: Duitsland valt uiteen in talloze kleine staatjes.

Frankrijk daarentegen was tot grotere eenheid. Daarom verschuift het zijn Oostgrens: in de 14e eeuw komt Lyon aan Frankrijk. Frankrijk wil bovendien Lotharingen hebben. De Franse koningen maken gebruik van de Duitse verdeeldheid. De Franse koning Hendrik II verovert in 1552 Metz, Toul en Verdun. Hieruit ontstaan verschillende oorlogen, die in 1648 tot de grote Europese vrede van Westfalen leiden: Frankrijk krijgt de Elzas (zonder Straatsburg, maar dat greep Lodewijk XIV enkele jaren later, in 1681). Nog enkele jaren later bij de Vrede van Nijmegen in 1678 krijgt Lodewijk XIV er Frans Comité bij. Lotharingen was nu aan drie zijden door Frans gebied omgeven. In 1697 wordt bij de Vrede van Rijswijk een regeling getroffen, het wisselt nog enkele malen, maar in 1766 lijft Frankrijk het in.

Hoe meer men heeft, des te meer wil men hebben. Dit geldt ook van landen. De aspiraties van Frankrijk gingen verder. Toen het Elzas-Lotharingen had, wilde het ook de streek ten Noorden daarvan: het wilde de Rijngrens bereiken. Deze gelegenheid bood Napoleon, die in 1797 bij de Vrede van Campo Formio de Zuidelijke Nederlanden, maar ook het Rijnland bezet: Keulen, Koblenz, Mainz worden Frans. Zelfs gebieden aan de overzij van de Rijn komen onder Franse invloed. Napoleon weet Baden, Wurtenberg en Beieren tot zijn bondgenoten te maken.

Het merkwaardige deed zich hierbij voor, dat er een rassenleer werd uitgedacht om de Zuid-Duitsers en Fransen met elkander verwant te maken. De Zuidduitsers zouden uit Keltische stammen ontstaan zijn, dus meer verwant zijn met de Keltische (dat zeide men) Fransen, dan met de Germaanse Pruisen. Hoewel Napoleon verliest, was Duitsland er na de oorlogen nog erger aan toe en zo blijft gelijk al werd gezegd, bij het Congres van Wenen in 1815. Elzas-Lotharingen bij Frankrijk maar gaat het Rijnland aan Pruisen. Pas in Wereldoorlog I kwamen de Fransen weer in het Rijnland terug. Behoudens de korte tijd van 1870 tot 1918 is Elzas-Lotharingen dus aan Frankrijk geweest.

Men spreekt er dan ook Frans, maar de taalgrens is er grillig. Lotharingen waar 2 millioen mensen wonen is meer Frans, dan de Elzas. Van de 2 millioen Lotharingers spreekt slechts een vijfde gedeelte Duits als moedertaal.

In de Elzas, met 1 millioen inwoners, wijzen ras en taal meer in Oostelijke richting; de Vogezenkam is de taalgrens.

Toen in het begin der Middeleeuwen het Duitse rijk krachtig was, behoorde Lotharingen aan het Duitse rijk. Met de verbrokkeling van de Duitse macht schuift de Franse grens steeds meer Oostwaarts, met als hoogtepunt Napoleon.

In hoeverre na de oorlog dit vraagstuk opgelost kan worden, is moeilijk te zeggen. Een afzonderlijk landje? Men heeft het met de Rijnland-republiek al eens beproefd, maar zonder succes. Een geheim plebisciet lijkt nog het beste.

Terugkeer naar het Vaderland.

De ziel van Nederland is gebleven.

Arnold Vas Dias schrijft:

Men trekt Nederland binnen en sterker nog dan de emotie om het betreden van een land, dat juist bevrijd is en om het zien waaien van de Nederlandse vlag op vrije Nederlandse bodem, is de sensatie weer omringd te zijn door de Nederlandse sfeer. Voor den banneling, die terugkeert tot het zwaar gehavende vaderland, is de terugkeer veel meer dan een thuiskomst alleen. Diep hebben de lijnen van smart zich gegroefd in het aangezicht van het land, maar het is hetzelfde dierbare aangezicht en zijn karakter is onveranderd. Een klein kind herkent zijn moeder aan de druk van haar hand, de blik in haar ogen, de glimlach op haar gelaat, de geur van haar kleren, het licht in haar haar.

Hetzelfde doen het aanzien, de geur en het geluid van langvergeten dingen, die een stroom van herinneringen opwekken. Het betekent weer verenigd te zijn met iets van jezelf; dit is ons eigen land, het staat er nog, al is het gehavend, en de mensen zijn dezelfde gebleven.

Sommige steden zijn zwaar getroffen en er zijn grote open plekken in de straten, veroorzaakt door bommen en granaatvuur. Maar de huizen die er nog staan, zien er even vriendelijk en vertrouwd uit als voorheen. Er zijn moderne huizen, gebouwd in de bloeiperiode van Nederlands architectuur in de vóór-oorlogse jaren, door welker brede ramen men kijkt in een vriendelijk gemeubileerde kamer, waar om de tafel in het midden waarboven het zachtgekleurde lamplicht straalt, het gezin zich gepaard heeft om de avond al pratende of lezende door te brengen.

Ik heb het geluk met zo'n familie bekend te raken en hoewel slechts een kleine 9-watt lamp de tafel verlicht — want electriciteit is schaars en de uiterste zuinigheid is geboden — is het niet somber in deze kamer. Hoewel niet verwarmd, terwijl de avonden al kil worden, straalt er warmte en vriendschap uit de harten van de mensen.

Wij praten over alles wat in deze 4 lange jaren gebeurd is en het is een somber verhaal van ontberingen en lijden. Doch zij zien reeds verder vooruit, en de verhalen worden op enige toon gedaan.

Een fles wijn wordt geopend uit de kleine voorraad, die al die tijd voor de nazies verborgen is gehouden en zwijgende drinken wij op al diegenen, die het nog vol moeten houden, die nog onder het nazie juk zuchten. Het is een welgestelde familie, maar hun ontbijt bestaat alleen uit droog brood, maar ook niets anders, want er is geen boter of margarine en 's morgens is er geen gas en er zijn geen kolen genoeg om een kop warme thee of koffie te zetten. Het brood is echt oorlogsbrood, het gehalte meel is niet erg groot en men krijgt een idee hoe deze mensen op hun magere rantsoentjes hebben moeten leven. Doch hun geest is prachtig. Er is veel vernield en er wordt veel geleden en op vele plaatsen staat nog meer lijden te wachten. Desondanks gedraagt de bevolking zich schitterend en het gevoel van opluchting, nu de onderdrukkers eindelijk verjaagd zijn, overheerst het andere. Zij hebben weinig voedsel, maar zij hebben de vrijheid en hoewel de maag daarvan niet kan leven, kan de geest dat wel en een ieder gevoelt zich als herboren en bezield met nieuwe energie en ondernemingsgeest.

Iedereen wil werken, wil helpen opbouwen, wil zich nuttig maken voor de gemeenschap. Dikwijls is er niet genoeg werk, want op vele plaatsen kunnen de fabrieken niet werken zonder electriciteit en grondstoffen ontbreken. Maar er kan veel ander werk verricht worden, de puinhopen worden opgeruimd, de fabrieken worden startklaar gemaakt, wegen worden hersteld, het administratieve apparaat wordt weer in werking gesteld. En bij alles wat zij doen, hebben zij het heerlijke gevoel van weer vrij te zijn, van weer alles te kunnen doen zoals je dat zelf wilt, van vrij te zijn en het te weten.

Ik schrijf dit in mijn kamer, terwijl het dienstmeisje druk bezig is met haar werk. Zij zingt tijdens haar werk, zoals zovele dienstmeisjes dat over de gehele wereld doen. Ik hoor haar stem, die zachtjes het Wilhelmus neuriet. Zij zingt het telkens weer alsof zij er niet genoeg van kan krijgen; op haar eigen ontroerende wijze zingt zij van de vrijheid in haar eigen hart. Het gehele huis is brandschoon; geen oorlog, geen gebrek aan zeep kunnen die aangeboren eigenschap van de Nederlanders veranderen.

In de straten en langs de hoofdverkeerswegen wappert de Nederlandse vlag met de oranjewimpel, het oranje, dat getuigt van de aanhankelijkheid aan Koningin en volk. Men hoort het gerommel van het zwaar geschut in de verte en talrijke bombardementsvliegtuigen op weg naar hun doel vliegen de gehele dag over het vredige dorpje, dat uiterlijk even onberoerd lijkt als ooit tevoren.

Zondags ziet men de boerenbevolking langs de wegen wandelen of een buurpraatje maken, even kalm en ingetogen als altijd. Er zijn nog tamelijk veel fietsen. Zij hebben hun oude fietsbanden het leven verlengd door ze op te knappen met stukken autoband of door honderden andere lapmiddeltjes. Er mogen er misschien minder zijn dan vroeger, maar Nederland is nog altijd het land van de fietsen.

Uit al deze kleine indrukken krijgt men de overtuiging, dat het karakter van het Nederlandse volk onaangetast is gebleven. Door de eeuwen heen was haar vrijheidsgevoel zo diep geworteld, dat het niet geleden heeft en nu de vrijheid terug is, zij het dan met de aanwezigheid van de Geallieerde legers en alle moeilijkheden, die zich in de komende dagen zullen voordoen, de aloude gewoonten en het gevoel van vrijheid zal hen helpen de moeilijkheden te overwinnen. Nederland heeft veel verloren en zal nog meer moeten verliezen, maar het heeft zijn ziel niet verloren en zal deze ook nooit verliezen.

Een soldaat van het 5e leger in Italië deelt voedsel uit aan Italiaanse burgers te Monghidore (Italië).

Buitenland.

DE AANVAL OP JAPAN.

Officieel werd in Washington bekend gemaakt, dat de Superforten, die gewoonlijk raakten in het grootste luchtgevecht tot nu toe boven Japan, slechts twee en mogelijk drie van hun aantal verloren. Het communiqué zeide, dat het de eerste maal was, dat Japanse vliegers erin slaagden een B-29 neer te schieten. 20 Japanse jagers werden neergeschoten, vermoedelijk werden nog 19 vernield en 22 werden beschadigd.

Behalve de vliegtuigfabriek te Omura op het eiland Kioesjoe werden ook Nanking en Sjanghai bestookt. De bekendmaking zeide: „Twee B-29's gingen definitief verloren door de actie van vijandelijke jagers bij de aanval op Omura en een ander wordt vermist onder omstandigheden die ertoe leiden te geloven, dat het verloren ging" (Washington, (AP) 22.11).

DE STRIJD OM LEYTE.

door

C. Yates McDaniel

Noordamerikaanse gevechtsvliegtuigen en lichte marinevaartuigen hebben de voorzorgsmaatregelen opgevoerd om de aanvoer van Japanse versterkingen naar het eiland Leyte te voorkomen. En MacArthur maakte bekend, dat de vijand blijkbaar Limon gekozen heeft als een bastion voor de verdediging van de weg naar Ormoi. Het communiqué zeide, dat Noordamerikaanse jagers 4 vrachtschepen met troepen, 4 loggers en 14 schuiten in de grond boorden of zwaar beschadigden. De Japanners poogden blijkbaar hulp te zenden voor hun strijdkrachten die de Yamasjta-linie verdedigden.

Admiraal Chester Nimitz gaf ook nieuwe cijfers uit over de Japanse verliezen bij de aanval van de marine-luchtmacht op Zaterdag op het eiland Luzon.

17 Japanse vrachtschepen, tankschepen en loggers werden tot zinken gebracht, in lichterlaaie gezet of beschadigd.

Een klein kustvaartuig en een logger werden in de grond geboord, terwijl 6 vrachtschepen, een tankschip en 5 loggers in lichterlaaie werden gezet en een kruiser beschoten en beschadigd werd. De vernieling van nog 3 Japanse schepen bij deze aanval werd vroeger gemeld (MacArthurs Hoofdkwartier, (AP) 23.11).

MUTATIE IN BEVELHEBBERSCHAP.

Het Japanse ministerie van oorlog deelde mede, dat Generaal Sjunroku Hata als opperbevelhebber der Japanse strijdkrachten in China is ontheven en vervangen door Generaal Yasuji Okamura. Laatstgenoemde had tot nu toe het bevel in Noord-China. Generaal Hata is inmiddels al benoemd tot Inspecteur van het Militair Onderwijs. Minder dan een week geleden heeft de Japanse radio nog medegedeeld, dat Hata persoonlijk het bevel over de Japanse krijgsverrichtingen in de provincie Kwangsi had overgenomen op 12 November. In Okamura's plaats werd Luitenant-generaal Sadasji Sjimorura benoemd als bevelhebber in Noord-China.

Ook verder werden nog verschillende mutaties in lagere rangen bekend gemaakt (New York, (AP) 22.11).

EEN NIEUW PLAN VOOR CHINA.

door

Spencer Moosa

Generaal-Majoor Albert Wedemeyer zeide, dat een algemeen ontwerp-plan, hetwelk hij aan Tsjang Kai Sjek voorlegde over de beschikking van de Chinese strijdkrachten om het hoofd te bieden aan de Japanse bedreiging over China, is goedgekeurd. Het plan wordt thans ten uitvoer gebracht. De Generaal zeide, dat de Japanners niet zullen worden verslagen door van eiland tot eiland te springen, doch dat zij op het vasteland verslagen zullen moeten worden. Hij erkende, dat zijn commando automatisch alle Noordamerikaanse strijdkrachten zal omvatten, welke van zee uit mochten landen in China zodra men een flink houvast verkregen heeft.

Toen hem gevraagd werd of hij Noordamerikaanse troepen over het Himalaya-gebergte zal aanvoeren om in China te vechten, zeide Wedemeyer: „Ik voorzie het gebruik van allerlei hulpmiddelen uit alle richtingen." Hij verklaarde, dat de Japanners „verschrikkelijk bezorgd" zijn over hun algemene positie en dat er in de toekomst nog vele dingen zullen zijn, die hun bezorgdheid zal vergroten (Tsjoengking, (AP) 23.11).

VOORTGANG IN ITALIE.

Ten Zuiden van Faenza in Italië maakten zowel de Britse als de Poolse troepen van het achtste leger goede voortgang. De Britse troepen braken alle vijandelijke tegenstand ten Zuiden van de rivier de Cosina en de Polen bleven vorderen na hun succes op de Monte Fortina en namen de dorpen Oriolo, San Biago en San Mamante. Brits Indische troepen van het vijfde leger bezetten een belangrijke hoogten ten Noorden van Modigliana. Overigens vond geen verandering plaats in de voorste Geallieerde stellingen.

Zware bommenwerpers van de 15e luchtmacht met escorte vielen Woensdag doelen aan in het gebied van Wenen alsook spoorwegverbindingen in Zuid-Duitsland, Oostenrijk en Noord-Italië (Rome, (AP) 23.11).

OP 3 KILOMETER VAN VENLO.

Speerpunten van het Britse 2e leger zijn binnen 3 kilometer van de stad Venlo gekomen, terwijl de vijand zich naar de Oostelijke oever van de Maas terugtrekt aan een lang front. (Met het Britse 2e leger, (AP) 23.11).

MACEDONIE GEHEEL VRIJ.

De volledige bevrijding van Macedonië wordt bekend gemaakt in een communiqué van Tito. In de laatste phase van de strijd werden meer dan 3000 Duitsers omsingeld in de vallei van de boven-Varda. Icevo, Costivar en Tetovo werden bevrijd. In het Oosten van Bosnië worden geregelde slagen geleverd. De Duitsers zouden geregeld hun mannen doden, die in paniek vluchten (Londen, (AP) 23.11).

WODEHOUSE VOORWAARDELIJK VRIJ.

De Britse schrijver P. G. Wodehouse, die door de Franse overheden gearresteerd was, is voorwaardelijk in vrijheid gesteld na twee dagen in hechtenis te zijn geweest. De politie zeide, dat hij Parijs moet verlaten en meer dan 5 kilometer ver moet gaan onder toezicht (Parijs, (AP) 22.11).

„YANKEE IMPERIALISME"

Twee Cubaanse studenten spraken Woensdagmorgen een vergadering van 2000 Puertoricaanse studenten toe en verklaarden, dat zij „aan de zijde staan van alle Puertorikijnen die vechten voor de onafhankelijkheid en het Yankee imperialisme bestrijden". De studenten stonden op en juichten toen een der Cubanen riep: „Weg met het Yankee imperialisme" (San Juan, (AP) 22.11)

NUL OP HET REQUEST.

De Geallieerde autoriteiten in Italië verwierpen het Russische verzoek om een pamflet te verbieden over het „Leven van Lenin". De Russen protesteerden bij het Geallieerde Hoofdkwartier, dat het pamflet beledigend is voor de U.S.S.R. en dat de schrijver een vijand is van Rusland en een „fascist".

De Geallieerde overheden weigerden evenwel de verspreiding van het pamflet tegen te gaan en deelden den Russen mede, dat de censuur en het toezicht op de pers beschouwd worden als ongewenst, tenzij in verband met de militaire veiligheid. Ook zeide men, dat de vrijheid van woord een der gunsten is, waarvan men het Italiaanse volk moet verzekeren (Rome, (AP) 22.11).

INWIJKING IN VENEZUELA.

Officieel wordt uit Venezuela gemeld, dat de Venezolaanse regering stappen heeft genomen om de inwijking te vergemakkelijken en te bevorderen. Zij heeft den consuls opdracht gegeven behulpzaam te zijn, wanneer zich eventueel moeilijkheden voordoen, zonder nochtans aan de wettelijke bepalingen te kort te doen (Aneta).

Hiermede betuig ik mijn hartelijken dank aan Dr. van Sar, de Eerwaarde Zuster Adossia en alle zusters van het St Elisabeth Hospitaal, voor de goede verzorging welke mijn echtgenoot gedurende zijn ziekte van hun allen heeft mogen genieten.

Carmen de Lannoy

WAARSCHUWING.

De Koloniaal-Ontvanger op Curacao waarschuwt hierbij de gezamenlijke belastingschuldigen wegens Winstbelasting, dat aanslagen uitgereikt en gedagteekend voor 19 Sept. 1944 ingevolge art. 36 van P. B. 1940 no. 34 voor of op den 19n November 1944 voldaan hadden moeten zijn; dat deze aanslagen thans invorderbaar zijn geworden, en verzoekt hun, ieder voorzooveel hem betreft de betaling daarvan te zijnen kantore te doen.

Curacao, 20 November 1944

De Koloniaal-Ontvanger.

Centro Social Catolico.

Buitengewone Algemene Ledenvergadering te houden op Zondag a.s. 26 November om 10.30 v.m. in het Clubgebouw.

Agenda:

1. Opening.
2. Goedkeuring Notulen der vorige vergadering.
3. Wijziging Statuten en Huishoudelijk-reglement.
4. Verslag Kascommissie.

FRANK E. PIETERSZ
Secretaris.

DE HEER EN MEVROUW
CHARLES F. GONSALVES
geven met groote blijdschap kennis van de geboorte van hun dochter,
LUVA PATRICIA GONSALVES.
St. Elisabeths Gasthuis. Curacao, 22 November 1944.

CURAÇAO

HET JEUGDCONCERT IS IN ROXY.

Het Jeugdconcert, dat aanstaande Zaterdag in Brion zou worden gegeven, wordt in verband met het overstelpend aantal aanvragen niet daar, doch in Roxy gegeven. Het aanvangsuur is bepaald op Zaterdagmiddag 16.30 uur. Dit is hetzelfde jeugdconcert, dat kort geleden in het Briontheater werd gegeven. Biezonderheden worden morgen nog per advertentie bekend gemaakt.

DE ZAAK ROSA.

Gisterenmorgen stond voor het Gerecht in Eerste Aanleg terecht José S. Rosa, die ervan beschuldigd wordt in de namiddag van 24 September Wilfred Meriën te hebben doodgestoken. Er was jalouzie in het spel.

Rechter Mr. Pieer J. J. van den Biesen behandelde de zaak, terwijl het Openbaar Ministerie vertegenwoordigd werd door den Heer Haseth. De beklaagde had geen verdediger.

Hij bekende Meriën te hebben gestoken met een mes, als gevolg waarvan deze overleed. Op een vraag van den rechter of hij wist waar het hart ligt bleek dat de beklaagde dit wist.

Hierna werden vier getuigen gehoord, die bij de moord aanwezig waren of in het geval betrokken waren.

Uit hun verklaringen bleek, dat men op de bewuste dag was gaan zwemmen op Santa Cruz. De beklaagde had daar reeds een woordenwisseling gehad met de vrouw A.T.C. om wie het ging en haar geslagen. Later had hij het met haar goed gemaakt.

's Namiddags bezocht hij haar in haar woning in de Punda en even later kwamen Meriën en zijn vrienden E. de M. en M.F.J. er eveneens. José werd kwaad op de vrouw en beweerde, dat zij met Meriën ging. De vrouw ontkende dit.

De pas aangekomenen en de beklaagde raakten in een twist, doch het was de getuige E. de M., die met den beklaagde wilde vechten.

Men kwam op straat (het steegje dat de Madurostraat met de Kerkstraat verbindt) en de vrouwelijke getuige M.S. voegde zich daar bij het gezelschap A.T. C. was boven gebleven.

M.S. voegde Meriën [illegible] joeren, doch José zou hem hebben weggetrokken en van terzijde in de linkerborst hebben gestoken.

De beklaagde verklaarde, dat hij Meriën gevraagd had of hij wilde vechten en dat deze zich strijdvaardig verklaard had.

Volgens de getuigen zou Meriën na gestoken te zijn achteruit gewankeld zijn tegen de muur en gezegd hebben gestoken te zijn. Een der getuigen verklaarde, dat het slachtoffer zeide „op laffe wijze" gestoken te zijn. José diende hem toen nog twee slagen toe en Meriën zakte in elkaar.

De Ambtenaar van het O.M. ging in zijn requisitoir het gehele geval na en merkte op, dat de beklaagde herhaaldelijk in aanraking is gekomen met de politie. Zijn register is allesbehalve mooi. In 1940 zat hij zelfs twee maanden gevangen.

De Heer Haseth achtte de schuld volkomen bewezen en eiste 12 jaren gevangenisstraf met openbare tewerkstelling. De bekaagde verdedigde zich verder niet.

Over 14 dagen zal uitspraak worden gedaan.

TEHUIS VOOR JEUGDIGE GEBREKKIGE KINDEREN IN OPRICHTING.

Nieuw plan van het Wit Gele Kruis.

Het Wit Gele Kruis schrijft ons:

„In de afgelopen maanden hebben er enige voorlopige veranderingen plaats gehad in de samenstelling van het Bestuur. Frater Benedicto, de ijverige en toegewijde secretaris werd vrij onverwacht overgeplaatst naar Bonaire. Dit betekende voor het Bestuur en voor de Vereniging een groot verlies, daar genoemde Frater sinds de oprichting op 16 October 1941 deze functie vervulde. Nooit was hem iets te veel en steeds was hij van al het gebeuren in de vereniging op de hoogte. Wellicht zal hij voor de vereniging op Bonaire iets kunnen bereiken. De Frater vormde met zijn spreekwoordelijke kalmte een rustige factor in dit Bestuur van de vereniging die gewend is snel de dingen tot stand te brengen.

Frater Directeur van het St. Thomascollege heeft echter raad verschaft en was zo welwillend om Frater Hippolytus toestemming te geven om de werkzaamheden over te nemen. Genoemde Frater is dus thans onze voorlopige eerste secretaris. De ledenvergadering zal een en ander nog moeten bekrachtigen.

Een andere voorlopige verandering welke nog plaats vond, was de toetreding van Mejuffrouw Tummers tot het Bestuur. Door het langdurig verblijf in het buitenland van Mevr. Da Costa Gomez werd het wenselijk geacht om een andere dame in het Bestuur te hebben, die ook inderdaad alle vergaderingen zou kunnen bijwonen.

Het Wit Gele Kruis heeft zoals bekend vijf consultatiebureaux. Alle staan onder leiding van een arts of geneeskundige.

Werd aanvankelijk het bureau in Barber gesteld door dokter Berkenveld, door diens overplaatsing naar de stad moest hij dit nuttige werk in deze parochie in den steek laten. Hij heeft met de krachtige medewerking van den Zeereerwaarden Heer Pastoor dit bureau tot grote bloei gebracht.

Dokter Wong werd door het Bestuur gevraagd en bereid gevonden om de leiding op zich te nemen.

Zuster Lichtveld wijdt nog steeds haar beste krachten aan dit mooie werk.

Dit jaar werd de derde cursus gegeven over moederschaps zorg. Dokter Engels en de Geestelijk Adviseur Pastoor Pennix gaven hun beste krachten aan dit [illegible] is bijna ten einde en het examen staat voor de deur.

Pastoor Pennix is met de geestelijke leiding van de ouden van Dagen belast. Hij is tevens Geestelijk Adviseur van de Stichting voor Ouden van Dagen.

Het aantal oudjes is thans 35.

Deze Stichting voor Wijkverpleging „Prinses Margriet verrichtte in de afgelopen 9 maanden zeer goed werk. Het Bestuur is steeds actief en bestaat nog immer uit de volgende personen:

Ch. Debrot voorzitter; L. Kerstens secretaris; en Mejuffrouw E. Ecker penningmeesteresse.

Op het ogeblik zijn aan deze stichting verbonden:

Zuster Kole, Hoofdzuster; Zuster Dulfer; Zuster Krayenveld v.d. Laar; Zuster Mulder.

Bovendien wordt kantoorwerk verricht door Mejuffrouw Carmen.

Het aantal bezoeken aan huis bedroeg van Januari 1944 tot eind September: 4700; het aantal nachtdiensten waarvoor een Zuster beschikbaar werd gesteld: 82; het aantal volle verpleegdagen: 3.

Wat betreft de plaatsen waar de patiënten woonden, kan worden medegedeeld dat deze zowel aan de Punda- als aan de Otrabandazijde van Willemstad te vinden waren, doch ook rondom het Schottegat, te Caracasbaai en Mahuma.

De Zusters komen dus overal waar hulp gevraagd wordt via een dokter. Zij komen bij iedereen, dus zowel bij de armen als de rijken en goed gesitueerden. Naar ras en stand dus geen onderscheid evenmin als naar godsdienst.

Mocht iemand contribuant wensen te worden dan heeft hij slechts het kantoor of een van de Zusters op te bellen. De telefoonnummers zijn:

1836 Kantoor van de Stichting. Bij geen gehoor 2372 of 1459. Het is wel begrijpelijk, maar niet billijk dat men wacht met lid te worden tot men ziek is. Het op hoog peil in standhouden van dit werk met ervaren verpleegsters, die U per auto bezoeken, nacht of dag, naar nodig is, brengt hoge kosten met zich mee. Wat iemand krijgt, wanneer hij eenmaal ziek is geworden, hij betaalt slechts een deel van wat het de stichting kost. De rest moet dus, zoveel mogelijk gedekt worden door regelmatige bijdragen, terwijl men gezond is.

Onze nieuwe plannen zijn den gebrekkigen kinderen onderdak verschaffen, verzorgen, wat leren.

Welnu het dak is er al en een goed dak, aan de inrichting wordt gewerkt, de eerste verzorgster is gevonden, dit wordt alles met naam en toenaam medegedeeld op de volgende ledenvergadering.

Maar waar naar gezocht moet worden, is: naar de kinderen. Niet dat ze er niet zijn, maar zij moeten aan de dag gebracht worden. Alle namen van de mogelijke candidaten geve men op aan onzen Medischen Adviseur dokter Engels, Molenplein. Ook het nauwkeurig adres late men niet wachten. Alle kinderen moeten stuk voor stuk bekeken worden en het is gemakkelijker straks het tehuis te openen voor verscheidene kinderen ineens dan voor een of twee.

Gebrekkig kan gedefiniëerd worden als: niet in staat eigener beweging naar school te gaan. Letterlijk bedoeld natuurlijk met als bijbepaling dat het verstand voldoende zou zijn om onderwijs op te nemen. Geen zwakzinnigen.

Blinde kinderen zullen niet worden opgenomen, omdat die naar een speciale inrichting toe moeten."

INGEZONDEN.

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie).

In uw verslag van het Jeugdconcert, dat op 17 dezer werd gegeven, lees ik, dat er gezongen is in „betrekkelijk slecht uitgesproken Engels". Hiertegen moet ik krachtig protesteren. De Engelse uitspraak van bedoelde dames is in geen geval „betrekkelijk slecht" te noemen.

Als iemand, die zich een twintigtal jaren bezig gehouden heeft met de studie van en het onderwijs in het Engels, geloof ik wel hierover te kunnen oordelen.

Ik zou den schrijver van dat artikel willen verzoeken dergelijke oordeelvellingen voortaan aan deskundigen over te laten.

C. Sprockel.
Leraar Engelse Taal en Letterkunde.

FILM

The Song of Bernadette (Cinelandia). Een lang gekoesterde wens ging in vervulling. Na tweemaal het boek van Franz Werfel te hebben gelezen zagen wij de film. De reactie was als steeds, wanneer men een boek gelezen heeft: dan valt de film min of meer tegen, omdat de techniek niet vermag weer te geven wat de kunstenaar met het levende woord kan uitdrukken. De woordkunstenaar benadert het scheppingswerk zo dicht, omdat hij uit het ijle materiaal der klanken, in rhythmische scharen geschikt, die kunst voortbrengt, welke naar het oog feitelijk ook al weer niet anders is dan een simpele beschreven of bedrukte bladzijde. Maar lees het! Lees het luide en daar treden de klanken in het ruim, daar trilt de rhythmiek, daar worden zielen geboren, zoals alleen het ijle klankenmateriaal die in menselijke schepping kan voortbrengen, omdat de hoogste kunst slechts in staat is het wonder der menselijkheid te schilderen.

Wat al poespas brengt de film mede, wat al ijdele opmaak van karakterloze gezichten, wat al gedreun van muziek in ogenblikken, dat de menselijke ziel naar stilte smacht, — stilte die de film nimmer schijnt te gunnen, omdat er altijd geluid moet zijn. Zij ontroert ons, zij grijpt ons, zij vat ons in het diepst onzer ziel, maar zij vermag nimmer daar post te vatten, wijl zij te ruw en te daverend is en de ziel zou bersten onder het ratelen der machines die een kunst willen scheppen voor den begaafde en den onbegaafde, den gestemde en ongestemde, den tere en den ruwe, den gelovige en den ongelovige, den jongen en den grijsaard, den Jan Publiek van alle landen waar maar managers wonen die films bestellen.

Zo schreef Franz Werfel zijn boek over Bernadette Soubirous. Nu is er een film naar gemaakt. Maar hoewel wij het boek tweemaal en de film eenmaal gezien hebben, geloven wij dat men deze film evengoed naar een brochure uit het kerkportaal had kunnen maken. Hoewel alle détails en gebeurtenissen uit Bernadette's leven op een uiterst mooie en ontroerende wijze in deze film naar voren treden, vinden wij de tere schoonheid van Werfel er niet in terug. Dat is het verschil tussen een werk van Werfel en kwartjes-brochure. Dat is ook het verschil tussen het lezerstal van Werfels boek — hoevelen van de Book of the Month-abonnees hebben het gelezen?— en het tienmaal grotere tal van brochurelezers. Dat is ook het verschil tussen een armagnac en een oude klare.

Zouden wij deze film daarom minder achten? Zeker niet. Integendeel, juist omdat het een film is, dus bedoeld voor iedereen, zou men onrecht doen haar niet als zodanig te beoordelen. Wat wij slechts veroordelen is de pretentie dat deze film zich aandient als een bewerking van Franz Werfels boek.

Als film bezien en beoordeeld kunnen wij zeggen, dat het een buitengewoon stuk is geworden. De wijze waarop de rol van Bernadette vervuld wordt is ontroerend maar haar kleren zijn te mooi! De burgemeester, de keizerlijke procureur, het zijn alle zeer geslaagde rollen. De afwerking is tot in finesses. De ijdele burgemeester Lacade, die Eau Lacade in de handel wil brengen. Het uithangbord dat men later ziet. De speelse dartelheid van het plaatsje. De luierende ambtenaren in een vergeten dorpje. De Deken van Lourdes met zijn rozenmanie, die hardhoofdige die later een vrome blijkt. De rol van bisschop is moeilijk te spelen. Veel vertolkers van deze rol zal men in Hollywood wel niet hebben; het is zo iets buitenissigs. Degeen die nu voor bisschop speelt is ons wat te zakelijk; misschien dat een brave vader beter voldaan had. Goedheid en niet business is de eigenschap van degenen wien het kerkbestuur is toevertrouwd. De [illegible] van Bernadette is een flinke vrouw.

Als de faam van haar dochter groeit en er iemand komt die aan Bernadette's leger — een bed is er niet — wil bidden, jaagt zij hem de deur uit: zeg je gebeden maar onder de Mis. En passant wordt nog een uiteenzetting van het dogma der Onbevlekte Ontvangenis gegeven, waardoor deze film een stuk modern apostolaat wordt, dat zeker niet miskend zal mogen blijven op de duur. Ook de houding van de geestelijkheid bij het eerste gerucht der verschijningen is zeer juist weergegeven. De verschijning zelve was al heel moeilijk weer te geven. Men is er tamelijk wel in geslaagd. Over het algemeen worden zulke stukken kasstukken en dat wensen wij ook van harte. Want deze film — waarvan pas verleden week de première in Caracas gegeven werd — is een der mooiste uitingen van de filmtechniek welke wij hebben gezien. Men kan den ijverigen Alfred Moron slechts geluk wensen, dat het hem thans gelukt is deze film voor Aruba en Curaçao te huren. Een woord van lof, waaraan wij gaarne ook eens, buiten deze film om, dank toevoegen voor de snelle wijze waarop in Cinelandia de nieuwste nieuwsprenten steeds gedraaid worden.

NEDERLAND

SCHRIKBEWIND IN AMSTERDAM.

In een artikel in de „London Daily Express" schrijft John Holt:

„Amsterdam lijdt erger dan Leningrad. Ik heb deze oorlog medegemaakt en ik ben in de geest er van overtuigd, dat er niets erger kon zijn dan Leningrad en dat ik nooit meer zoiets afschuwelijks zou medemaken. Nu weet ik het niet meer. Ik bedenk nu, dat Leningrad steeds een vrije stad is gebleven en Duitsers kwamen Leningrad niet binnen tenzij als krijgsgevangenen. De bevolking van Amsterdam spuwde op de Duitsers op „dolle Dinsdag", zoals de Nederlanders de dag hebben genoemd, waarop de Duitsers de vlucht namen voor de oprukkende Geallieerden. Nu zijn diezelfde Duitsers teruggekeerd naar de stad. Maar het zijn geen soldaten. Het zijn Gestapomannen en groene politie. Het zijn beroepsnazies. Daarom geloof ik ook, dat in Nederland zoveel meer honger wordt geleden en er meer ontbering heerst dan in België of Frankrijk. Dit waren militaire zones. De gestapo en de groene politie hebben in Amsterdam alle handwagentjes opgeëist, om de buit weg te voeren als het tijd wordt om voor goed te verdwijnen.

Zij hebben inspecteurs gestuurd naar de scholen en de huizen om rolschaatsen op te eisen. Hun methode is zeer ingenieus. Wanneer zij er vier hebben, lichten zij een deur uit de hengsels en schroeven de rolschaatsen er onder. Zodoende hebben zij weer een wagentje om nieuwe buit op te stapelen.

De groene politie doorzoekt op een morgen alle huizen van een straat en neemt alle fietsen weg. In een andere wijk van de stad verkopen zij de buitgemaakte fietsen op de zwarte markt tegen 1000 gulden per stuk.

De Nederlanders kopen de fietsen om twee redenen. In de eerste plaats om te zorgen, dat de Duitsers de fietsen niet in handen hebben en in de tweede plaats. omdat zij hopen, dat bij de volgende huiszoeking de mogelijkheid bestaat de verworven fiets ergens te verbergen. De overvalauto's van de groene politie, waarop mitrailleurs gemonteerd zijn, rijden iedere dag door de straten van Amsterdam. Seyss Inquart heeft een decreet uitgevaardigd, waarbij het verboden is met meer dan vijf personen bij elkaar te staan. De politie heeft het recht op dergelijke „samenscholingen" te schieten. Daar alle fabrieksarbeiders in Nederland zonder werk zijn, hebben deze mensen geen andere bezigheid meer dan op straat te staan. Zij vormen de doelwitten van de groene politie. In één terreurweek werden te Amsterdam twee honderd burgers doodgeschoten. De lijken worden op straat achter gelaten.

Het drinkwater is gerantsoeneerd op een liter per dag; waswater is er niet. Thuis koken is onmogelijk.

Er is geen electriciteit, er zijn geen kolen en er is geen gas. De Duitsers zijn bezig de bevolking stelselmatig van honger te doen omkomen. Zelfs beletten zij het stadsbestuur om hulpmaatregelen te organiseren. Nu doet te Amsterdam een gerucht de ronde, dat nog erger is dan het gerucht, dat „dolle Dinsdag" ten gevolge had. Volgens dit gerucht heeft Hitler in een redevoering verklaard, dat God hem moge vergeven, voor wat hij binnen een week in Nederland moet doen. In de vrije wereld weet men zeer goed, dat Hitler niet heeft gesproken gedurende de laatste tijd, maar de Amsterdammers zijn er van overtuigd, dat hij wel gesproken heeft en verwachten, dat binnenkort de grote zeedijk wordt doorgestoken en heel het Noordelijk gedeelte van Noord-Holland zal prijsgegeven worden aan de zee (Aneta).

HET VROUWELIJK HULPCORPS IN NEDERLAND.

Wij lezen in „De West":

Mejuffrouw Carmen Goede, één van de dames, die uit Suriname via de Verenigde Staten naar Engeland vertrok om vandaar over te steken naar Nederland, waar haar een zware taak wacht, heeft haar moeder een brief geschreven waarin zij haar mededeelt, dat het corps op 27 October van Londen vertrok naar het vasteland van Europa.

De reis zou via Brussel gemaakt worden.

Toen de dames te Londen aankwamen, klonk het luchtalarm en hoorden zij iets als een vliegtuig.

Iemand zeide toen, dat het een vliegende bom was.

Juffrouw Goede keek daarna naar de hemel, maar zag niets.

„De mensen zijn er zo gewend aan geraakt, dat ze er kalm bij blijven en van zelf ben je het ook", schrijft zij.

Een deel van het gebouw waar onze meisjes logeerden, is weggebombardeerd.

In de brief lezen wij verder: „Er is bijna geen straat of huis waarvan niet een stuk weg is.

Wij zijn ook naar Westminster Abbey geweest. Ook daarvan is een deel weg. Gelukkig dat het kostbaarste en mooiste deel nog onbeschadigd is gebleven".

Ook over het bezoek aan de Koningin heeft Mejuffrouw Goede geschreven.

Hare Majesteit ziet er helemaal niet zo oud uit als de bekende foto, die in de kranten verscheen, zou doen geloven.

De Koningin en Prinses Juliana schrokken wel een beetje toen één van de dames bij ongeluk door een openstaande deur viel in de schuilkelder van de Prinses. Gelukkig had zij zich niet bezeerd en het gehele gezelschap had braaf pret.

[Gaarne willen wij gedeelten uit brieven publiceren, welke ontvangen worden door familieleden en vrienden van de dames, die uit Curaçao naar Nederland vertrokken. Zo vernemen wij ook van haar verrichtingen en van de toestand in Nederland, bezien door een Curaçaose bril — Red. Amigoe].

OVERHANDIGING GELOOFSBRIEVEN.

Baron van Harinxma thoe Slooten heeft zijn geloofsbrieven als Nederlands Ambassadeur in België overhandigd aan den Prins-regent Karel. Later heeft hij, vergezeld door Majoor André de la Porte, bloemen gelegd aan het graf van den Onbekenden Soldaat. Baron van Voorst tot Voorts, gezantschapssecretaris H. van Romburgh, Handels-attaché en van de Berkhof, pers-attaché, Jhr. Quarles van Ufford, attaché bij de Ambassade, woonden de plechtigheden bij (Aneta).

Laatste Nieuws

— De radio van Tokio zeide, dat een Superfort op verkenning verscheen boven het gebied van de Ise-baai van het hoofdeiland Honsju, „blijkbaar komende van een basis in de Marianen".

— Het Chinese Hoofdcommando maakte bekend, dat nieuwe delen van de Birmaweg werden vrijgemaakt en dat sterktepunten genomen werden aan de Zuidelijke ingang van de Mangshih-vallei.

— De Duitsers gebruiken tanks die met springstoffen geladen zijn tegen het Noordamerikaanse 9e leger. Deze tanks worden electrisch bestuurd. Zij hebben echter niet veel succes.

— In Washington en verschillende andere steden hebben de vrouwelijke telefonisten gestaakt, als gevolg waarvan verschillende grote productiecentra met stagnatie bedreigd worden. Men verwacht, dat de President strenge maatregelen zal nemen. De staking begon als protest tegen de hogere betaling van buitenstaanders, die gehuurd werden om te helpen bij de bediening van schakelborden.

ONS KONINKRIJK

Papoea's strijden met de geallieerden in Indië

Hoe Eite en zijn makkers 9 Japanners gevangen namen.

Eite is in zijn dorp, ergens aan de Noordkust van Nederlands Nieuw Guinea, een groot man. Toen de geallieerde legers na meer dan twee jaar den Japanners kwamen verdrijven en door de mannen van het Nederlands Indisch Burgerlijk Bestuur de Nederlandse driekleur weer was gehesen, kwam Eite zich melden om zijn hulp aan te bieden. „Oranje" schrijft erover:

Nu betekent de bevrijding van een bepaald gebied in Nieuw Guinea niet direct, dat er helemaal geen Japanners meer zijn. Overal in het binnenland houden zij zich in grotere of kleinere groepjes verborgen — het geweer voortdurend in de aanslag om zich tot het uiterst te verzetten en zich zodoende een plaats in de Shinto hemel te veroveren.

Zo ook in de buurt van Eites' dorp, waarheen hij als drager van het Nederlands-Indische gezag werd teruggezonden. Reeds de eerste de beste dag na zijn terugkomst ontmoette hij in het bos zijn dorpsgenoot Jantje, die naar sprinkhanen aan het zoeken was om mee te gaan vissen. Jantje verteide hem hoe hij 9 Japanse soldaten de naburige rivier had zien oversteken — 9 zwaar bewapende Japanse soldaten.

Eite liet er geen ogenblik gras over groeien. Na zijn dorpsgenoten te hebben gewaarschuwd goed op te letten of de Japanners ook terugkwamen, trok hij met twee van zijn vrienden naar de aangeduide plaats bij de rivier. Van Japanners geen spoor meer zou niet juist zijn gezegd, want hoewel de vogels waren gevlogen hadden zij een onmiskenbaar spoor achtergelaten — een spoor dat er op wees dat zij het oos waren ingetrokken.

Onmiddeijk liet Eite zijn twee vrienden alle mannelijke dorpsgenoten ophalen en met zijn allen — het waren er 34 — trokken zij ongewapend de Japanse soldaten achterna.

Reeds spoedig vonden zij een der soldaten, die doodziek van de malaria door zijn wapenbroeders was achtergelaten. De dorpsbewoners stelden voor om deze nieuwe orde brenger maar vast dood te slaan, doch Eite dacht er anders over. Die Japanner was veel te zwak en te mager en toch al bijna dood van de malaria. Dus een der leden van de partij werd opgedragen dezen eersten gevangene naar het dorp terug te voeren, terwijl de rest verder trok, op zoek naar de andere acht.

En waar zouden die Japanners anders te vinden zijn dan bij de tuin van Paulus, die een stuk bos had omgekapt om er zijn zoete aardappelen te verbouwen? De heren waren rustig hun natte kleren aan het drogen doch hadden hun wapens niet weggelegd, zodat er voor het ongewapende gezelschap weinig anders te doen viel dan terugkeren.

De soldaten hadden hen echter ontdekt en riepen hen terug. In gebarentaal en met het anderhalve woord Maleis dat zij machtig waren gaven zij te kennen dat Nippon en Indië toch maar één waren. De bevelvoerende officier kende de taal nog het beste en hij begon Eite te ondervragen, overduidelijk zijn bezorgdheid tonend over de aanwezigheid van Noordamerikaanse troepen.

Eite vond het ook maar gevaarlijk en de heren moesten maar mee gaan naar zijn dorp, daar waren geen Noordamerikanen. En zo werden de Japanners netjes ondergebracht in een der huisjes. In het holst van de nacht kwamen de dorpsbewoners weer bijeen om te beraadslagen, hoe deze goed bewapende jongens in te rekenen. Aan wapens hadden Eite en zijn vrienden geen gebrek — zij hadden in de loop der tijd toch immers reeds 29 Japanse soldaten om zeep gebracht — doch het was meer een quaestie van strategie, teneinde onnodig bloedvergieten te voorkomen.

Om zes uur in de ochtend was het plan de campagne gereed. Gewapend met karabijnen, Japanse officiers zwaarden, kapmessen enpijlen werd het bivak van de Japanners omsingeld waar de gasten juist bezig waren hun ontbijt van sago gereed te maken.

Eite koos de met een revolver gewapende officier uit terwijl de anderen elk hun mannetje kregen aangewezen. En op een „afaten, nawa, nawajencke" — hetgeen de Papoea manier is om „een, twee, hup" te zeggen — brak de strijd los.

Er werd geschoten, geslagen en geschreeuw, doch het duurde niet langer of de fiere Japanse krijgers waren onschadelijk gemaakt en behoorlijk gebonden. Nu was het alleen nog maar de quaestie de gevangenen naar het geallieerde hoofdkwartier te brengen, doch ook dit lukte zonder al te veel moeite. De buit bleek beter te zijn dan de Papoea's op het eerste gezicht hadden vermoed — onder de 9 gevangenen bleken zich namelijk drie officieren te bevinden.

Eite is thans weer terug in zijn dorp — op zoek naar nog meer nieuwe orde brengers die zich in de bossen verscholen mochten houden — mee helpend aan de bevrijding van Indië van het Japanse juk.

OVEREENKOMST MET DE BIJBEL.

Een wonderlijke overeenkomst met het bijbelverhaal werd ontdekt in de folklore van de Papoea stammen, levende in de wildernis in het Arzo district, ten Zuid-Oosten van Hollandia.

Hun godsdienst werd bestudeerd door een Nederlands ethnoloog, die een Nederlands Indische patrouille vergezelde, die onlangs het Arzo district bezet had. Treffend was de overeenkomst tussen de verhalen over het „Paradijs" en de „Zondvloed". Volgens de Papoea legende zou vrouwelijke nieuwsgierigheid de oorzaak zijn geweest dat het Paradijs waarin zij eens leefden, veranderde in het leven van ontberingen en gevaren, dat zij thans leiden. De legende verhaalt hoe de vrouw in een zak gluurde, waarin een heilig voorwerp verborgen was, dat aan de stam toebehoorde. De goden waren hierover zo beledigd, dat zij de tuinen lieten verdorren en het vee stierf. Van toen af aan moesten de Papoea's hard werken om in hun onderhoud te voorzien. Het heilig voorwerp, wordt nog steeds door de stam bewaard en werd hem ook getoond: het was de eerste keer, dat een Europeaan dit te zien kreeg.

In het Zondvloed verhaal dreef de Noach der Papoea's op een cocospalm rond in plaats van in een ark en had alleen de veren en haren van de verschillende dieren bij zich. Dagelijks werd een papegaai uitgestuurd als verkenner, tot deze eindelijk terug kwam met het blad van een sagoplam in zijn bek, als bewijs, dat hij land gevonden had (Aneta).

BIJ DE KOPPENSNELLERS.

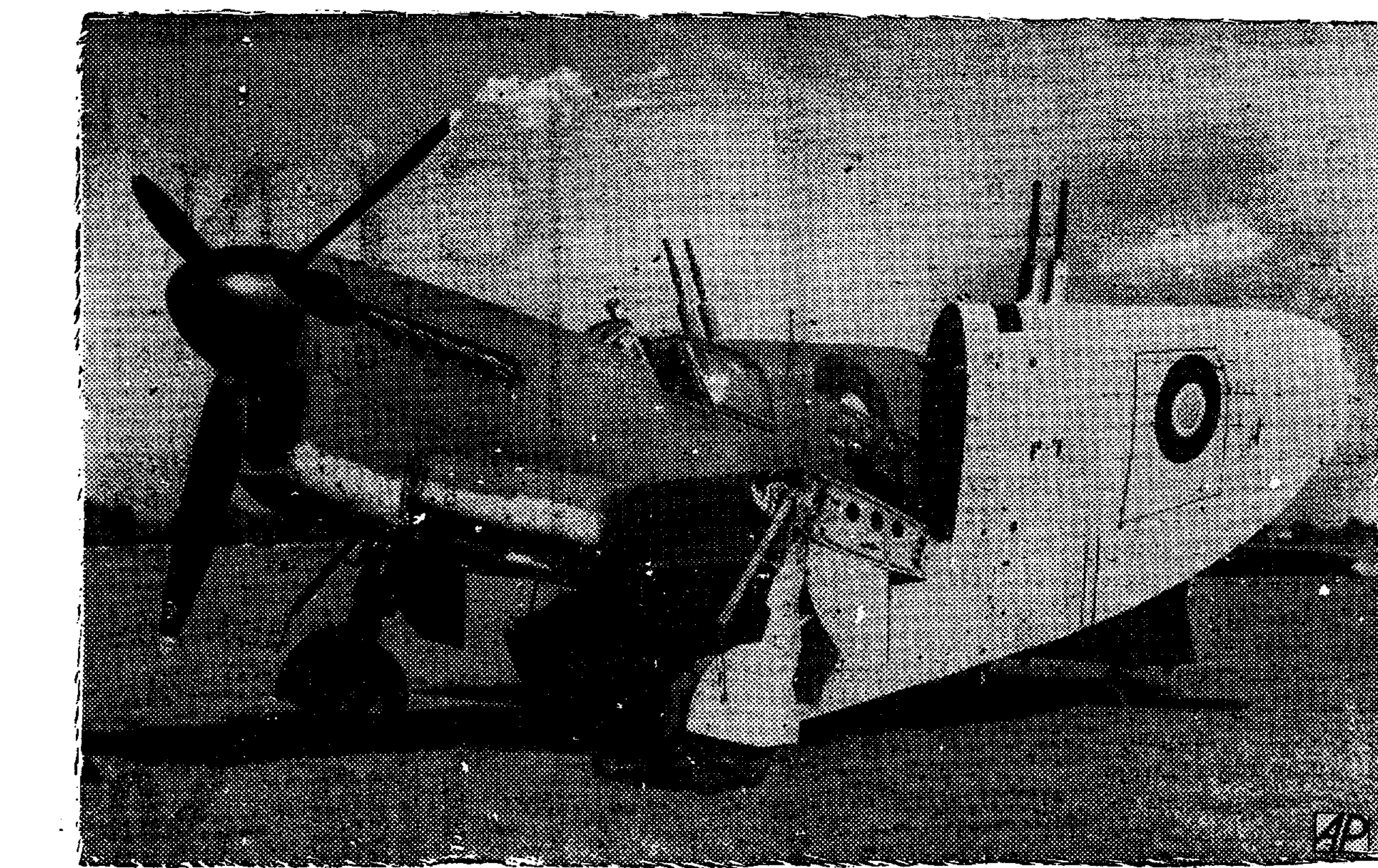
Ergens in Nieuw Guinea heeft het Nederlands Indisch Binnenlands Bestuur een nieuwe post gevestigd in een streek waar nog geen blanke ooit geweest is en dat tot nu toe tot het domein van de koppensnellers hoorde.

Het Burgerlijk Bestuur vertegenwoordigd door een assistent resident, trok onmiddellijk na de militairen dit ver verwijderde dorp binnen en vestigde er het Nederlands gezag in bijzijn van de hoofden van de omliggende stammen der koppensnellers, die met verbazing de blanken bekeken. Als blijk van hun waardering boden zij den ambtenaar een 9-jarig meisje aan. Het kostte den ambtenaar een weinig moeite om te weten te komen wat zij eigenlijk bedoelden met dit meisje, want alle hoofden bij elkaar spraken misschien 20 woorden maleis. Eindelijk wist hij de situatie toch te redden door te verklaren dat hij al een vrouw had en dat een tweede vrouw huiselijke moeilijkheden zou brengen; maar hij bood aan het meisje onder zijn bizondere bescherming te nemen.

Reeds heeft het instellen van deze nieuwe post zijn uitwerking gehad op de „buitenlandse politiek" van de koppensnellersstammen in de omtrek. Hun geliefkoosde bezigheid, nl. het verzamelen van de hoofden van zwakkere stammen, in vereniging met andere oorlogszuchtige stammen, is van het verminderen. (Aneta)

BOMBARDEMENT BIJ ATTAMBIA.

Nederlandse Mitchells bombardeerden Zondag Japanse opslagdeerden Zondag Japanse opslagplaatsen op Timor. Zij plaatsten enige treffers die hevige branden veroorzaakten (Aneta).

Dit is het nieuwe Britse jager- verkenningsvliegtuig, de Vuurvlieg, waarvan de vleugels naar achteren gevouwen kunnen worden. Dit toestel zou thans dienst doen op Britse vliegdekschepen in de Stille Oceaan. Het is uitgerust met vier 20 mm. kanonnen en heeft een bemanning van 2 personen.

REEDS MEER DAN 100.000.

Meer dan honderd duizend Nederlanders zijn sedert October reeds van bezet Nederland naar Duitsland gevoerd. Rapporten van de ondergrondse beweging, die door de Nederlandse regering werden ontvangen melden dat nog voortdurend mannen tussen 17 en 50 jaar weggevoerd worden. Reeds zijn alle mannen tussen die leeftijd in Twente en Overijssel weggehaald. Alleen in Enschede reeds beloopt hun aantal 1400. Gelijkaardige berichten komen uit de provincie Utrecht en uit het Gooi, waar zelfs het personeel van het Rode Kruis werd weggevoerd. (Aneta)

RADIO ORANJE WAARSCHUWT.

Radio Oranje zond Woensdag een dringende waarschuwing uit naar de Amsterdamse bevolking, vooral tot de mannen tussen 17 en 40 jaar gericht dat de Duitsers de reeds begonnen aanhoudingen en deportaties op nog grotere schaal gaan uitvoeren (Aneta).

10.000 NEDERLANDERS IN FRANKRIJK.

De Nederlandse regeringsvoorlichtingdienst te Londen meldt:

De taak voor de opsporing en de zorg voor de meer dan 10.000 personen van Nederlandse nationaliteit, die in Frankrijk gestrand zijn, is thans overgenomen door de Nederlandse repatriatie-commissie in Parijs, zulks in overeenstemming met de tweezijdige overeenkomst in September gesloten tussen de Franse voorlopige regering en de Nederlandse regering. Hoewel het voorlopig nog niet mogelijk zal zijn eigenlijk repatriatie-werk te verrichten, heeft de commissie reeds maatregelen getroffen om onderdak en steun te verlenen aan vele Nederlanders in Frankrijk. De commissie werd geïnstalleerd door Minister Jan van den Tempel en heeft reeds een gedetailleerd plan uitgewerkt voor de registratie, het onderhoud en algemeen welzijn van alle personen van Nederlandse nationaliteit in Frankrijk.

Er is een begin gemaakt met de opsporing en de inschrijving van personen, die gedurende de bezetting of onder de Vichy-regering gevangen genomen waren.

Vele jongeren hebben zich als vrijwilliger opgegeven om bij de Nederlandse strijdkrachten dienst te nemen en reeds een 300 vrijwilligers en ex-militairen werden naar Brussel gezonden om hun oefening te beginnen, terwijl een aantal zeelieden naar Engeland vertrokken is om bij de Nederlandse Marine of bij de koopvaardij dienst te nemen. Hoewel er nog vele vraagstukken op te lossen zijn en vele moeilijkheden te overwinnen, is het der commissie toch gelukt reeds aan een flink aantal mensen onderdak te verschaffen en hen van voedsel en kleren te voorzien, voor zover zij zelf geen bron van inkomsten hadden.

De Nederlandse Regering heeft de financiering hiervan op zich genomen, evenals de geldelijke ondersteuning van hen, die hoewel niet zonder onderdak, toch in slechte financiële omstandigheden verkeren. Voor hen, die werk zoeken, zal getracht worden dit te vinden (Aneta).

N.S.B.-ERS GEDOOD.

In bezet Nederland schijnen weer vier N.S.B.-ers gedood te zijn door patriotten. „Volk en Vaderland" geeft de namen van de vermoorde N.S.B.-ers; het zijn Willem Sluit uit Vlaardingen, die in een hinderlaag werd gelokt en vermoord. Wouter Jacobs Bijersbergen van s' Gravenhage, landwachter, bij — wat het blad noemt — het uitoefenen van zijn plicht gedood; M. S. Jansens uit Lunteren, vermoord „op laffe wijze" en Pieter Rip, adres onbekend, gedood bij het uitoefenen van zijn plicht. (Aneta)

DE EERSTE RECHTSZITTINGEN.

De eerste rechtszittingen tegen de handlangers van de Duitsers zijn begonnen. Volgens de correspondent van het vroegere Ossche sluikblad „De Sirene" zitten de rechters met overjassen aan daar er noch steenkolen noch electriciteit zijn om de rechtszaal te verwarmen. Het blad beschrijft hoe degenen, die er van beschuldigd werden N.S.B.-ers te zijn thans alle connectie met de partij verontwaardigd van de hand wijzen. In het artikel wordt de zitting beschreven van de commissie, die belast is met het voorlopig onderzoek van de N.S.B.-ers, die geïnterneerd waren. Het onderzoek wordt gehouden teneinde te bepalen of de bewijzen tegen de beschuldigden op voldoende wijze gestaafd zijn om een langer voorarrest te rechtvaardigen nl. totdat de bizondere rechtbanken die reeds samengesteld werden, in staat zullen zijn de gevallen te beoordelen. Op de tafel waaraan de rechters zitten tegenover de beklaagden bank, ligt een massa papier, dat bewijzen van verzwarende aard bevat evenals lange lijsten met feitenmateriaal. Het Nieuwsblad zeide, „dat de lange getypte vellen slechts zelden een prijzend woord bevatten. De rechters zien er streng uit, hoewel zijn in hun traditionele dracht gekleed zijn. Als een klein armzalig troepje verschijnen de handlangers der moffen thans voor de rechtbank, zij, die vier jaar lang gedacht hadden dat zij leiding zouden kunnen geven, die 4 jaar lang zich op de voorgrond drongen en waarvan het gezicht alleen den Nederlanders het bloed deed koken.

Waar blijft de zwarthemdenidealist, die bereid is om te zeggen: „Ik ben lid van de N.S.B. Geef mij als beloning dezelfde behandeling die anderen van en door mij voor het vuurpeleton gekregen hebben. De werkelijkheid is heel anders. Na vele voorbeelden gegeven te hebben, hoe de verdachten alle relaties met en sympathie voor de N.S.B. ontkenden en soms zelfs verklaarden dat zij alleen maar op het blad geabonneerd waren om er het vuur mee aan te steken, besluit „De Sirene" dat al deze woorden vruchteloos zullen zijn tegenover de stroom van bewijzen, die bij de rechtbank berust. De beslissingen die genomen worden betreffen alleen de vraag of de beschuldigden in voorlopige hechtenis kunnen blijven, tot de tijd daar is waarop zij voor de reeds bestaande rechtbanken gedaagd zullen worden, waarna niets hen meer kan redden van de straf, die zij verdiend hebben voor hun onvaderlandslievend gedrag (Aneta).

GERBRANDY HULDIGT DE SPOORWEGSTAKERS.

Professor Doctor Pieter Sj. Gerbrandy, Minister President, heeft over Radio-Oranje hulde gebracht aan de Nederlandse spoorwegstakers. Hij zeide o.m.:

„Het is nu meer dan twee maanden geleden sedert de regering het ogenblik gekomen achtte om instructies te geven een staking uit te roepen. De volgende dag reeds brak de algemene spoorwegstaking uit en ondanks de Duitse terreur heeft zij ononderbroken voortgeduurd. Waar — op enkele plaatsen en onder bijna ondraaglijke Duitse druk — de stakers tijdelijk in hun houding verzwakten, werd ook deze verzwakking snel overkomen, omdat de stakers gesteund werden in hun taak door de wetenschap dat zij nu hun lot in eigen handen hadden en dat zij anders toch bedreigd werden door de Geallieerde vliegers.

De spoorwegstaking heeft niet alleen grote diensten bewezen aan de zaak der Geallieerden, zij heeft ook de tegenstand van de Nederlanders beter getoond aan de buitenwereld. De Nederlandse regering dankt de spoorwegarbeiders voor hun volharding en hun moed bij de vervulling van de hun opgelegde taak en de uitvoering der gegeven instructies. Zij brengt hulde aan de trouw, die de spoorwegarbeiders zelfs niet terug deed schrikken voor de zwaarste opofferingen. Deze waardering bepaalt zich niet tot het brengen van een eerbiedige hulde aan de nagedachtenis van de gevallenen. De regering wenst te onderlijnen, dat dezelfde bepalingen gelden voor de nabestaanden der spoorwegstakers, als voor de nabestaanden van allen die in dienst staan van het vaderland. Het verzet van de spoorwegarbeiders is een duidelijk symbool van het verzet der gehele bevolking. De voortzetting van de spoorwegstaking bewijst, dat ondanks all maatregelen het Nederlandse verzet niet te breken is" (Aneta).

FABRIEKSARBEIDERS TE EINDHOVEN STAKEN.

De Eindhovense fabrieksarbeiders zijn in staking gegaan om meer voedsel te krijgen. De Reuter correspondent Charles Lynch seinde Dinsdag uit Eindhoven, dat de arbeiders van de Philipsfabrieken om twaalf uur het werk hadden neergelegd en naar huis gingen. Het is een 12-uren betoging om het verzoek om meer voedsel kracht bij te zetten. De betogers droegen borden, waarop geschreven was: Wij willen meer eten. Wij hebben honger.

Volgens dezelfde correspondent heeft ook de directie het gebouw verlaten om instemming te betuigen met de stakende arbeiders echter weer doorgaan te hebben verlaten, kwamen de stakers bijeen op het Edenplein en juichten de woordvoerders toe, die verhoging van de voedselrantsoenen vroegen. Zij drukten de hoop uit, dat ook de Koningin op de hoogte zou worden gesteld van de toestand. De slagzin van de betogers is: „Wij willen werken, maar wij kunnen niet werken zonder eten."

Dinsdagnamiddag waren de fabrieken volkomen verlaten. Woensdagmorgen zouden de arbeiders echter weer doorgegaan met hun werk, wachtend op verdere beslissingen. Later meldde Reuter nog uit Eindhoven, dat een afvaardiging ontvangen werd door den burgemeester en het Hoofd van het Militair Gezag te Eindhoven. De betogers wachtten geduldig op het resultaat van dit onderhoud. Een van de leiders der beweging verklaarde: „Wij zijn goede Nederlanders en wij wensen, dat ook te blijven."

Een andere verklaarde: „Deze staking heeft geen politiek karakter. Zij is alleen bedoeld om de ontevredenheid van de bevolking te tonen tegenover de ontoereikende maatregelen, die tot nu toe werden genomen om te voorzien in het levensmiddelengebrek."

FLINKE JONGENS, STOERE KNAPEN.

Een Nederlands marine officier, die vroeger aan boord van H. M.'s „Dolfijn" diende en thans belast is met het recruteren van jongemannen voor de dienst bij de Koninklijke Nederlandse Marine, zeide, dat hij zeer enthousiast was over de qualiteiten van de jongelui, die hij in Brussel vond. Teneinde eraan te ontkomen om door de nazies opgeroepen te worden voor de arbeidsdienst, trokken zij van de ene school naar de andere. De recruteringsofficier zeide, dat zij zeer zeker een goed figuur bij de Marine zouden slaan.

Hij sprak met een aantal jongelieden, die vol trots hun emblemen dragen, waarop de woorden „oorlogsvrijwilliger". Sommigen willen bij de marine vliegdienst gaan, anderen willen liever dienen op een kruiser of torpedojager, terwijl een groot aantal zich bij de mariniers wil voegen, die zo'n goed figuur hebben geslagen in de Meidagen van 1940.

Het leven onder de Duitse bezetting heeft de jongens flink gemaakt. Zij kennen geen aarzeling, geen lusteloosheid of onzekerheid. De ontberingen hebben hun moraal niet geschaad, integendeel, het heeft hun zintuigen gescherpt en hun vindingrijkheid en initiatief ontwikkeld. Zij hoorden bijvoorbeeld, dat zij niet naar Brussel konden gaan, maar zij kwamen er toch. En toen een Nederlandse Marinedokter een van hen ongeschikt voor de dienst verklaarde, merkte hij dat de jongen trachtte hem om te kopen om hem van opinie te doen veranderen. De jongen vond, dat, waar hij zich zoveel moeite getroost had om bij de marine te komen, hij zich maar niet door een dokter kon laten afschepen. Zelfs toen het onmogelijk bleek hem om te kopen, bleef hij nog vrolijk en zeide, dat hij het nog wel eens bij een anderen dokter zou proberen.

Dit is slechts een voorbeeld van de houding van deze vrijwilligers. Zij zien reikhalzend uit naar het moment, dat zij in het Verre Oosten zullen kunnen gaan vechten, waar velen van hen bloedverwanten hebben, die op de bevrijding zitten te wachten.

— Een spoedbericht meldt, dat het Noordamerikaanse 9e leger anderhalf tot drie kilometer vooruit kwam langs het gehele front en zich binnen 1800 meter van de rivier de Roer bevindt. Verschillende plaatsen werden genomen, waaronder Langweiler, Laurensburg, Engelsdorff en Merzenhausen.